

รายงานการประเมินผลโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย นครปฐม (พระตำหนักสวนกุหลาบมัธยม) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9

The evaluation report of the english program of kanchanapisek wittayalai nakhon pathom school (pratumnak suankularn matthayom) under the secondary educational service area office 9

สุญาดา เฮงชัยโย

Suyada Hengchaiyo

รองผู้อำนวยการโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย นครปฐม (พระตำหนักสวนกุหลาบมัธยม)

Deputy Director, Academic Affairs, Kanjanapisek Wittayalai Nakhon Pathom School

Corresponding author, E-mail: suyada@kjn.ac.th

Received: August 3, 2020; Revised: July 15, 2021; Accepted: July 29, 2021

บทคัดย่อ

การประเมินผลโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย นครปฐม (พระตำหนักสวนกุหลาบมัธยม) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินผลด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ 2) ประเมินผลด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ 3) ประเมินผลด้านกระบวนการของโครงการ 4) ประเมินผลด้านผลผลิตของโครงการ 5) ประเมินความพึงพอใจที่มีต่อโครงการ โดยใช้รูปแบบการประเมินซิปป์ (CIPP Model) ของสตีฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam) กลุ่มประชากร คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครู และนักเรียนโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย นครปฐม (พระตำหนักสวนกุหลาบมัธยม) จำนวน 2,655 คน การสุ่มตัวอย่างแบบง่ายโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 346 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 5 ฉบับ สถิติวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินโครงการ พบว่า 1) ผลการประเมินด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.44) 2) ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.54) 3) ผลการประเมินด้านกระบวนการของโครงการ อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.61) 4) ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการ อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.52) 5) ความพึงพอใจต่อโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.54)

คำสำคัญ ประเมินโครงการ, โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program)

Abstract

The purposes of this research were to evaluate the context, input, process, product and satisfaction of the English program (developed the Ministry of Education) of Kanchanapisek Wittayalai Nakhon Pathom School (Pratumnak Suankularn Matthayom) under the Secondary Educational Service Area Office 9 by using CIPP Evaluation Model of Daniel Stufflebeam. The population of the study was comprised of 2,655 participants including the committee of the basic educational school, teachers and students of Kanchanapisek Wittayalai Nakhon Pathom School (Pratumnak Suankularn Matthayom). The sample for this study included 346 of the population selected by purposive sampling. The research instruments applied in this study were the five questionnaires with five rating scales in term of the context, input, process, product and satisfaction of the English program. The data were analyzed with Frequency, Percentage, Means, and Standard Deviation (S.D.) The findings of the study were as follows: 1) The Context Evaluation of the project were at the most appropriate level ($\bar{x} = 4.71$, S.D. = 0.44). 2) The Input Evaluation of the project were at the most appropriate level ($\bar{x} = 4.51$, S.D. = 0.54). 3) The Process Evaluation of the project were at the very appropriate level ($\bar{x} = 4.45$, S.D. = 0.61). 4) The Product Evaluation of the project were at the very appropriate level ($\bar{x} = 4.33$, S.D. = 0.52). 5) The satisfaction of the committee of the basic educational school, teachers and students toward the English Program were at the high level ($\bar{x} = 4.28$, S.D. = 0.54).

Keywords: Program evaluation, English Program

บทนำ

การเตรียมคนไทยยุค 4.0 เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีพัฒนาการอย่างมีคุณภาพสูงก็คือ การเสริมสร้างการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์ มีคุณธรรม จริยธรรม พัฒนาทักษะการเรียนรู้ กระบวนการคิดและการสื่อสาร ที่สามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของตนเอง นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อครอบครัว ชุมชนและสังคม โดยการปรับที่เหมาะสมควรคำนึงถึงกรอบแนวคิด เพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยภาคีเพื่อทักษะแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Partnership for 21st Century Skills) ให้ครอบคลุมแนวคิดสำคัญและทักษะแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านต่าง ๆ ในปี พ.ศ. 2557 กระทรวงศึกษาธิการได้ออกประกาศ เรื่อง นโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือเข้าถึงองค์ความรู้และก้าวทันโลก รวมถึงพัฒนาตนเองเพื่อนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย โดยกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557) ดังนี้ 1) ใช้กรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษที่เป็นสากล ได้แก่ The Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) เป็นกรอบความคิดหลักในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของประเทศไทย ทั้งในการออกแบบหลักสูตร การพัฒนาการเรียนการสอน การทดสอบ การวัดผล การพัฒนาครู รวมถึงการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ 2) ปรับจุดเน้นการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้เป็นไปตามธรรมชาติของการเรียนรู้โดยเน้นการสื่อสาร (Communicative Language Teaching: CLT) โดยปรับการเรียนการสอนจากการเน้นไวยากรณ์มาเป็นเน้นการสื่อสารที่เริ่มจากการฟัง ตามด้วยการพูด การอ่าน และการเขียนตามลำดับ 3) ส่งเสริมให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่มีมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานหลัก ด้วยหลักสูตร แบบเรียน สื่อการเรียนการสอน แต่ด้วยวิธีการ

ที่แตกต่างกันได้ ทั้งนี้ตามความพร้อมของแต่ละสถานศึกษา และแสดงถึงความถนัดและความสนใจของผู้เรียน 4) ส่งเสริมการยกระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษที่ขยายโครงการพิเศษด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ได้แก่ 1) English Program (EP) 2) Mini English Program (MEP) และ 3) International Program (IP) สำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถทางวิชาการสูง 4) English Bilingual Education (EBE) เป็นต้น รวมทั้งให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษในด้านภาษาอังกฤษ ให้สามารถพัฒนาศักยภาพได้อย่างเต็มที่ โดยให้โรงเรียนที่มีความพร้อมและมีศักยภาพเพียงพอในทุกด้าน ดำเนินการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนสองภาษาฉบับย่อตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ เนื่องจากความสำคัญว่า สังคมโลกปัจจุบันเป็น “สังคมแห่งการเรียนรู้” ภาษาจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะเป็นสื่อกลางการค้นคว้า ศึกษาหาความรู้ เป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกัน ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่มีผู้นิยมทั่วโลก การที่นักเรียนมีความรู้ความสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้อย่างดี นับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ดังนั้น การเตรียมความพร้อมให้กับเยาวชนไทยมีความพร้อมและศักยภาพทางด้านภาษา เพื่อโลกปัจจุบันและโลกอนาคต นับเป็นภารกิจสำคัญที่กระทรวงศึกษาธิการต้องเร่งดำเนินการ นโยบายโครงการโรงเรียนสองภาษาซึ่งจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการพัฒนาศักยภาพ คือ การพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในสถานศึกษาด้วย English Program/Mini English Program (EP/MEP) ซึ่งปัจจุบันมีสถานศึกษาทั้งรัฐและเอกชนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน/อาชีวศึกษาที่เข้าร่วมโครงการดังกล่าวจำนวนมาก

โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) ของกระทรวงศึกษาธิการมีแนวคิดในการจัดตั้ง ดังนี้ 1) การพัฒนาสู่ความเป็นสากลนั้น นอกจากพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถทางภาษาอังกฤษ และคอมพิวเตอร์แล้ว ยังหมายรวมถึงการพัฒนากระบวนการคิด และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนด้วย 2) ความสำเร็จในการดำเนินโครงการมุ่งถึงความคุ้มค่าของการดำเนินงานในเชิงคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) ครูผู้สอนทั้งโรงเรียนมีความร่วมมือกัน 4) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องประสานครูทุกคนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโครงการโรงเรียนสองภาษา 5) การจัดการเรียนการสอนโครงการโรงเรียนสองภาษาเป็นโครงการหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนต้องบริหารจัดการโดยมิให้เกิดการแปลกแยก 6) ต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถมากกว่า 2 ภาษาในอนาคต 7) ให้ศึกษานิเทศก์เข้าไปทำงานร่วมกับโรงเรียน โดยพัฒนาครูให้มีความสามารถในการพัฒนาผู้เรียน โดยหลักสูตรของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของกระทรวงศึกษาธิการเป็นแกน และพัฒนาเพิ่มเติมเพื่อให้เหมาะสมกับการสอนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในวิชาต่าง ๆ ตามที่โรงเรียนกำหนดยกเว้นกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เฉพาะสาระที่เกี่ยวกับความเป็นไทย ประเพณีและวัฒนธรรม ดำเนินการสอนโดยครูต่างประเทศที่มีความสามารถในการใช้ภาษาหลัก หรือครูไทยที่มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเช่นกัน เป็นผู้ร่วมในการสอน (team teaching) หรือสอนโดยครูไทยที่มีความเชี่ยวชาญในการใช้ภาษาอังกฤษ โดยกำหนดจำนวนนักเรียนในระดับก่อนประถมศึกษา ไม่เกิน 25 คน ต่อกลุ่ม/ห้อง ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาขึ้นไปไม่เกิน 30 คน ต่อกลุ่ม/ห้อง

จากนโยบายที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษอันจะส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษา ผู้วิจัยจึงได้ประเมินผลโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย นครปฐม (พระตำหนักสวนกุหลาบมัธยม) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยใช้รูปแบบการประเมินชิปปี้ (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam) เพื่อได้ทราบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของสถานศึกษาตามโครงการ English Program เพื่อการพัฒนาที่ต่อเนื่องสำหรับอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมินผลด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ (Context Evaluation)
2. เพื่อประเมินผลปัจจัยนำเข้าของโครงการ (Input Evaluation)
3. เพื่อประเมินผลกระบวนการดำเนินงานของโครงการ (Process Evaluation)
4. เพื่อประเมินผลผลิตของโครงการ (Product Evaluation)
5. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีต่อโครงการ

สมมุติฐานการวิจัย

1. ผลการประเมินด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ (Context Evaluation) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการ (Input Evaluation) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
3. ผลการประเมินกระบวนการดำเนินงานของโครงการ (Process Evaluation) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
4. ผลการประเมินผลผลิตของโครงการ (Product Evaluation) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
5. ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีต่อโครงการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ขอบเขตการวิจัย

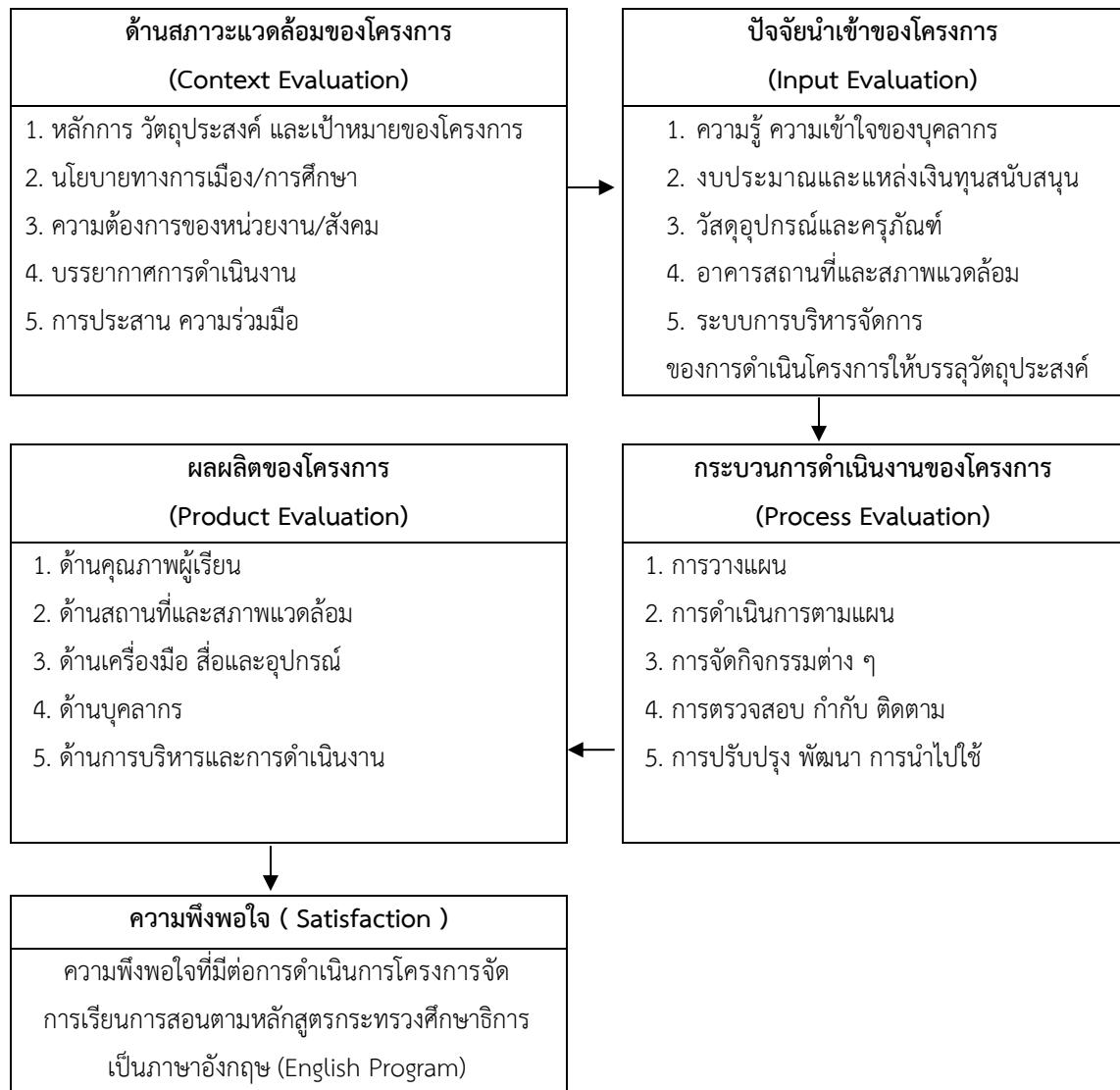
กลุ่มประชากร คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครู และนักเรียนโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย นครปฐม (พระตำหนักสวนกุหลาบมัธยม) ปีการศึกษา 2562 จำนวน 2,655 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมิน ผู้ประเมินกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครซี่และมอร์แกน ประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครู และนักเรียนโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย นครปฐม (พระตำหนักสวนกุหลาบมัธยม) ปีการศึกษา 2562 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 346 คน จากการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

กรอบแนวคิด

การศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องการศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องเป็นการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษาและวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งรัฐและเอกชน

การประเมินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) รูปแบบการประเมินซีปปี้ (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam) โดยทำการประเมิน 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ประเมินด้านสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) 2) ประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) 3) ประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) และ 4) ประเมินผลผลิต (Product Evaluation) และความพึงพอใจ (Stufflebeam, Daniel L, 2017) เป็นกรอบแนวคิด ดังแสดงในภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการประเมิน

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้เป็นแบบประเมินที่ผู้ประเมินสร้างขึ้นมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามรูปแบบการประเมินชิปปี้ (CIPP) ของสตัฟเฟิลบีม (Danial L. Stufflebeam) โดยทำการประเมิน 4 ด้าน คือ ด้านสถานะแวดล้อม (Context Evaluation) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ด้านกระบวนการดำเนินงาน (Process Evaluation) ด้านผลผลิต (Product Evaluation) และแบบประเมินความพึงพอใจ (Satisfaction) แบบประเมินทั้งหมด จำนวน 5 ฉบับ ดังนี้

1. แบบประเมินฉบับที่ 1 เป็นแบบประเมินด้านสถานะแวดล้อมของโครงการ (Context Evaluation) สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาและครู เป็นผู้ประเมินช่วงระยะเวลาก่อนดำเนินโครงการ จำนวน 8 ข้อ
2. แบบประเมินฉบับที่ 2 แบบประเมินด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ (Input Evaluation) สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาและครู เป็นผู้ประเมินช่วงระยะเวลาก่อนดำเนินโครงการ จำนวน 16 ข้อ
3. แบบประเมินฉบับที่ 3 แบบประเมินด้านกระบวนการของโครงการ (Process Evaluation) สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาและครู เป็นผู้ประเมินช่วงระยะเวลาระหว่างดำเนินโครงการ จำนวน 23 ข้อ

4. แบบประเมินฉบับที่ 4 แบบประเมินด้านผลผลิตของโครงการ (Product Evaluation) สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษา ครู เป็นผู้ประเมินช่วงระยะเวลาหลังการดำเนินโครงการ จำนวน 29 ข้อ

5. แบบประเมินฉบับที่ 5 แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย นครปฐม (พระตำหนักสวนกุหลาบมัธยม) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาและครู เป็นผู้ประเมินช่วงระยะเวลาหลังการดำเนินโครงการ จำนวน 34 ข้อ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) เพื่อกำหนดขอบข่ายในการสร้างเครื่องมือตามรูปแบบการประเมินซิปป์ (CIPP) ของสตีฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam) โดยทำการประเมิน 4 ด้าน คือ ด้านสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ด้านกระบวนการดำเนินงาน (Process Evaluation) ด้านผลผลิต (Product Evaluation) และแบบประเมินความพึงพอใจ (Satisfaction)

2. สร้างแบบสอบถามการประเมินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย นครปฐม (พระตำหนักสวนกุหลาบมัธยม) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 5 ข้อ สอบถามเกี่ยวกับ 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับวุฒิการศึกษา 4) ประสบการณ์ทำงาน 5) บทบาทหน้าที่ในสถานศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย นครปฐม (พระตำหนักสวนกุหลาบมัธยม) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 มีจำนวน 4 ด้าน คือ 1) ด้านสภาวะแวดล้อม 2) ด้านปัจจัยนำเข้า 3) ด้านกระบวนการ 4) ด้านผลผลิต ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีเกณฑ์การให้คะแนนของคำถามแต่ละข้อตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Best & Kahn, 2006: 310-311) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5 หมายถึง การประเมินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) มีความสอดคล้อง/มีความเพียงพอ เหมาะสม/มีประสิทธิภาพ/และมีประสิทธิผล ระดับมากที่สุด

4 หมายถึง การประเมินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) มีความสอดคล้อง/มีความเพียงพอ เหมาะสม/มีประสิทธิภาพ/และมีประสิทธิผล อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง การประเมินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) มีความสอดคล้อง/มีความเพียงพอ เหมาะสม/มีประสิทธิภาพ/และมีประสิทธิผล ระดับปานกลาง

2 หมายถึง การประเมินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) มีความสอดคล้อง/มีความเพียงพอ เหมาะสม/มีประสิทธิภาพ/และมีประสิทธิผล อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง การประเมินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) มีความสอดคล้อง/มีความเพียงพอ เหมาะสม/มีประสิทธิภาพ/และมีประสิทธิผล อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. สร้างเป็นแบบสอบถามความพึงพอใจ ลักษณะแบบประเมินเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มีความพึงพอใจมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 34 ข้อ

4. ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย (แบบสอบถามความคิดเห็น) โดยการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบโดยพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ซึ่งพิจารณาคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5 ขึ้นไป แล้วนำมาปรับปรุงแบบสอบถาม ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

5. นำแบบสอบถามที่ได้รับข้อเสนอแนะมาปรับปรุง มาจัดพิมพ์ให้สมบูรณ์แล้วนำไป ทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 30 คน แล้วนำมาตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามความคิดเห็น ด้วยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ของแบบสอบถามความคิดเห็นแล้วปรับปรุงแบบสอบถามความคิดเห็นเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความคิดเห็นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98

6. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไข แล้วจัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

ผลการประเมินโครงการ

1. ผลการประเมินด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ (Context Evaluation) อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{x} = 4.71$, S.D. = 0.44) ข้อที่มีความเหมาะสมมากที่สุด คือ ข้อที่ 4 วัตถุประสงค์ของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) สอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียน ($\bar{x} = 4.95$, S.D. = 0.23) ส่วนข้อที่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 8 สถานศึกษาเป็นที่ยอมรับของชุมชนในการพัฒนาโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) ($\bar{x} = 4.26$, S.D. = 0.65)

2. ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ (Input Evaluation) อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{x} = 4.51$, S.D. = 0.54) ข้อที่มีความเหมาะสมมากที่สุด คือ ข้อที่ 1 ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) ($\bar{x} = 4.95$, S.D. = 0.23) ส่วนข้อที่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 5 นักเรียนมีความพร้อม ความสนใจและความสามารถพื้นฐานในการเข้าร่วมโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) ($\bar{x} = 4.16$, S.D. = 0.83) และข้อที่ 8 ชุมชนมีส่วนร่วมให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ ($\bar{x} = 4.16$, S.D. = 0.83)

3. ผลการประเมินด้านกระบวนการของโครงการ (Process Evaluation) อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{x} = 4.45$, S.D. = 0.61) ข้อที่มีความเหมาะสมมากที่สุด คือ ข้อที่ 12 มีการกำกับติดตามประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาและคุณภาพของผู้เรียน ($\bar{x} = 4.95$, S.D. = 0.23) ส่วนข้อที่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 8 มีการแลกเปลี่ยนระหว่างครูชาวไทยและชาวต่างชาติ ($\bar{x} = 4.05$, S.D. = 0.71)

4. ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการ (Product Evaluation) อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{x} = 4.33$, S.D. = 0.52) ข้อที่มีความเหมาะสมมากที่สุด คือ ข้อที่ 23 แหล่งสนับสนุนการเรียนรู้มีเพียงพอ ($\bar{x} = 4.75$, S.D. = 0.49) ส่วนข้อที่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 22 ห้องสมุดมีหนังสือและวัสดุอุปกรณ์เหมาะสม และเพียงพอที่จะส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ($\bar{x} = 3.94$, S.D. = 0.53)

5. ความพึงพอใจต่อโครงการ อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{x} = 4.28$, S.D. = 0.54) ข้อที่มีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ข้อที่ 2 สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศทางวิชาการสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.73$, S.D. = 0.49) ส่วนข้อที่มีความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 32 การคัดเลือกครูชาวไทยและครูชาวต่างประเทศมีความรู้ความสามารถในการสอนภาษาอังกฤษ ($\bar{x} = 3.94$, S.D. = 0.23)

อภิปรายผล

จากการประเมินผลโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย นครปฐม (พระตำหนักสวนกุหลาบมัธยม) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 อภิปรายผลการประเมินได้ ดังนี้

1. ผลการประเมินด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ (Context Evaluation) อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.44) ข้อที่มีความเหมาะสมมากที่สุด คือ ข้อที่ 4 วัตถุประสงค์ของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) สอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.95$, S.D. = 0.23) ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากคณะกรรมการโครงการ ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาข้อมูลเบื้องต้น และความต้องการจำเป็น เพื่อหาทางเลือกในการแก้ปัญหา แล้วกำหนดเป็นกิจกรรม โดยคำนึงถึงความพร้อม ความเหมาะสมของบริบทที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน จึงสามารถกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการได้เหมาะสม สอดคล้องกับแนวคิดของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 2017: 2) ในด้านบริบทที่ประเมินความชัดเจนและความเหมาะสมเป็นไปได้อย่างดีของเป้าหมาย และในส่วนของนักประเมินก็ต้องใช้ผลการประเมินบริบท เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ได้อย่างเหมาะสมและมีความสัมพันธ์กับแผนงานโครงการหรือสิ่งที่แทรกแซง สอดคล้องกับ พิซิต ฤทธิจรูญ (2562 : 12) ได้กล่าวถึงการประเมินรูปแบบ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ในด้านที่ 1 คือ การประเมินบริบทหรือสภาพแวดล้อม (Context evaluation) เป็นการประเมินเพื่อให้ได้สารสนเทศสำหรับการตัดสินใจในการวางแผนกำหนดเป็นผลลัพธ์ที่คาดหวังของโครงการ หรือวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ การประเมินบริบทเป็นการประเมินเกี่ยวกับนโยบาย ปรัชญาเป้าหมาย แรงกดดันทางเศรษฐกิจและสังคม ความต้องการของบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนแรงกดดันทางการเมือง และสอดคล้องกับ นพรัตน์ อรรถโชติ (2562 : 222-227) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program: EP) ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าผลการประเมินรูปแบบการบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โดยรวมรูปแบบการบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความถูกต้อง อยู่ในระดับมากที่สุด มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งจะส่งผลต่อภาพรวมขององค์กรเป็นสิ่งที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อวิธีการดำเนินงาน สภาพแวดล้อมด้านการดำเนินงาน มีผลต่อการตัดสินใจขององค์กร การมีสารสนเทศที่ได้ไปสู่การตัดสินใจของผู้บริหารในการที่จะปรับปรุงและพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป และช่วยให้เข้าใจได้ดีขึ้นในบริบทของการดำเนินงานทั้งในปัจจุบัน อนาคต และความยั่งยืนขององค์กร

ส่วนข้อที่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 8 สถานศึกษาเป็นที่ยอมรับของชุมชนในการพัฒนาโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.65) ทั้งนี้อาจมีสาเหตุเนื่องจากโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย นครปฐม (พระตำหนักสวนกุหลาบมัธยม) เปิดการจัดการเรียนการสอนโครงการ English Program ในปีการศึกษา 2560 ซึ่งอยู่ในช่วงระยะเวลาไม่นานมากนัก ส่งผลให้ภาพความสำเร็จด้านคุณภาพผู้เรียนเมื่อจบช่วงชั้น ยังไม่ปรากฏผลชัดเจนต่อสาธารณชนมากนัก

2. ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ (Input Evaluation) อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.54) ข้อที่มีความเหมาะสมมากที่สุด คือ ข้อที่ 1 ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) ($\bar{X} = 4.95$, S.D. = 0.23) อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ มีภาวะผู้นำทางวิชาการ และสื่อสารภาษาอังกฤษได้ รวมทั้งบริหารโครงการ English

Program แบบมีส่วนร่วม โดยสถานศึกษามีนโยบายในการส่งเสริมสนับสนุนโครงการ English Program มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายและกลยุทธ์ของโครงการ English Program โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีแผนพัฒนาคุณภาพโครงการ English Program ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และมีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง กำหนดโครงสร้าง ระบบการบริหารจัดการและบทบาทหน้าที่ของบุคลากรและผู้เกี่ยวข้องไว้อย่างชัดเจนและมีกลยุทธ์ ที่สามารถสร้างความเข้มแข็งให้กับโครงการ English Program ได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหาร ครู และบุคลากร ศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดหลักการกระจายอำนาจ ระบบการบริหารจัดการแบบมุ่งเน้นผู้เรียน และหลักการบริหารจัดการโครงการที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหารสร้างความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนของโครงการส่งเสริมให้ ครู และบุคลากรสามารถดำเนินการโครงการให้เป็นไปอย่างอิสระและคล่องตัว ผู้บริหารมีการส่งเสริมสนับสนุนจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษโดยใช้หลักการกระจายอำนาจ โดยบุคลากรมีส่วนร่วมในคิด การตัดสินใจ และแก้ปัญหาการดำเนินงานภายในโครงการ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องพัฒนาความรู้ ความเข้าใจและทักษะด้านการบริหารจัดการโครงการ EP ประสานความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกกับผู้ทรงคุณวุฒิในการขอความช่วยเหลือในพัฒนาโครงการร่วมกันปฏิบัติตามโครงสร้างระบบบริหารจัดการองค์การในการบริหารงานโครงการ มีการจัดทำคู่มือการดำเนินงานที่ครอบคลุมขอบข่ายงานของโครงการไว้อย่างชัดเจน มีการจัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ในการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของโครงการ สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนและประสานงานร่วมกับองค์กร ภาควิชา วิทยาลัย ในการดำเนินงานของโครงการ สอดคล้องกับสิริรัฐ กลิ่นมัลลย์ และวิภาภรณ์ ภู่วัฒนกุล (2559) ศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงานบุคลากรครูชาวต่างชาติของผู้บริหารในโรงเรียนโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน พบว่า ในส่วนของสภาพการดำเนินงานผู้บริหารที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินการบริหารบุคลากรที่ดีกว่าระดับปริญญาตรี และมีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารบุคลากรน้อยกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป มีการดำเนินการบริหารบุคลากรดีกว่า และมีปัญหาการบริหารบุคลากรน้อยกว่าผู้บริหาร ที่มีประสบการณ์ 6-10 ปี และ 1-5 ปี และผู้บริหารที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนขนาดใหญ่มีสภาพการดำเนินการบริหารบุคลากรที่ดีกว่า และมีปัญหา การบริหารบุคลากรน้อยกว่าโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก ดังนั้น การดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) ให้ประสบความสำเร็จ ควรดำเนินการโครงการโดยใช้หลักการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายตั้งแต่การวางแผนร่วมกัน รวมทั้งการชื่นชมในความสำเร็จร่วมกัน สอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2557: 4-5) นำเสนอมาตรฐานการจัดการศึกษาตามโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษมาตรฐานที่ 2 สถานศึกษามีระบบการบริหารจัดการที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ มีภาวะผู้นำทางวิชาการ และสื่อสารภาษาอังกฤษได้รวมทั้งบริหารโครงการ English Program แบบมีส่วนร่วม

ส่วนข้อที่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 5 นักเรียนมีความพร้อม ความสนใจและความสามารถพื้นฐานในการเข้าร่วมโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) ($\bar{x} = 4.16$, S.D. = 0.83) และข้อที่ 8 ชุมชนมีส่วนร่วมให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ ($\bar{x} = 4.16$, S.D. = 0.83) ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากโครงการนี้มีค่าใช้จ่ายที่นอกเหนือจากการส่งเสริมการเรียนในรูปแบบปกติ ไม่ว่าจะเป็นการจัดจ้างครูชาวต่างประเทศ กิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ ซึ่งอาจไม่เพียงพอต่อการนำมาใช้ในระบบ การหาทุนสนับสนุนจากภายนอกทั้งรัฐและเอกชน เกิดการขาดสภาพคล่องของโครงการจนนำไปสู่การบริหารโครงการที่ไม่ประสบความสำเร็จ

3. ผลการประเมินด้านกระบวนการของโครงการ (Process Evaluation) อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ($\bar{x} = 4.45$, S.D. = 0.61) ข้อที่มีความเหมาะสมมากที่สุด คือ ข้อที่ 12 มีการกำกับติดตามประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาและคุณภาพของผู้เรียน ($\bar{x} = 4.95$, S.D. = 0.23) ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ขณะที่ดำเนินการ

โครงการ ได้มีการตรวจสอบ กำกับติดตาม โดยมีขั้นตอนดังนี้ กำหนดวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบรวบรวมข้อมูล ประเมินผล เพื่อแสดงจำนวนและคุณภาพเปรียบเทียบกับแผนที่กำหนดไว้ สรุปและรายงาน จากนั้นคณะกรรมการนำผลการตรวจสอบ กำกับติดตาม การพัฒนาโครงการ มาพิจารณา ถ้าผลการตรวจสอบเบี่ยงเบนไปจากเป้าหมาย ก็ดำเนินการค้นหาสาเหตุ เพื่อทำการแก้ไข ปรับปรุง แก้ไขวิธีการทำงานอย่างสม่ำเสมอและโรงเรียนได้มีการบริหารงานไปทีละสำเร็จของนักเรียน ซึ่งโรงเรียนได้ดำเนินการตามนโยบายของสำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนและครู พัฒนาคุณภาพการศึกษา ตลอดจนพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ มีการนิเทศ กำกับติดตามครูผู้สอนเพื่อคุณภาพของผู้เรียนทุกภาคเรียน จัดการเรียนการสอนในการใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อให้ให้นักเรียนมีวิสัยทัศน์และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของความเป็นพลโลก (World Citizen) รวมไปถึงการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่โรงเรียนเล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ จึงจัดให้นักเรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษจริงนอกห้องเรียน จึงมีกิจกรรมเสริมหลักสูตรเกิดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ การประเมินเป็นกระบวนการที่จะตัดสินคุณค่าของกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง ได้มาจากการวัดโดยอาศัยวิธีการที่มีระบบแผนในการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อทำการประเมินหรือตัดสินว่ากิจกรรมนั้นมีผลเป็นอย่างไรดีหรือไม่ดี เหมาะสมหรือไม่เหมาะสม สอดคล้องกับแนวคิดของธีรศักดิ์ อุณารมณเลิศ (2559: 95) ที่กล่าวถึงการประเมินกระบวนการว่าเป็นการประเมินขณะดำเนินโครงการ เพื่อศึกษาว่าอะไรเป็นจุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินโครงการ ซึ่งจะทำได้กำกับติดตาม (Monitoring) ควบคุม และปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานของโครงการได้ สารสนเทศที่ได้จากการประเมินกระบวนการจะช่วยให้ผู้บริหารทราบความก้าวหน้า จุดแข็ง จุดอ่อนของโครงการ เพื่อกำกับดูแลการตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับปรุงวิธีการดำเนินโครงการ และเร่งรัดการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ภายใต้ทรัพยากรและเวลาที่กำหนดไว้

ส่วนข้อที่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 8 มีการแลกเปลี่ยนระหว่างครูชาวไทยและชาวต่างชาติ ($\bar{x} = 4.05$, S.D. = 0.71) ทั้งนี้อาจมีเหตุเนื่องจากครูชาวไทยของโรงเรียนมีทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษอย่างง่ายเท่านั้น การสื่อสารแลกเปลี่ยนระหว่างครูชาวไทยและชาวต่างชาติ จึงเกิดขึ้นไม่น้อยมาก ดังนั้น เพื่อให้เกิดการสื่อสารเชิงทางวิชาการ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนร่วมกัน มีความจำเป็นที่ต้องใช้ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษขั้นสูง โรงเรียนควรกระตุ้นการพัฒนาทักษะการฟัง- พูด การจัดการกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งในและต่างประเทศและการให้ขวัญกำลังใจแก่ครูชาวไทย ใกล้เคียงกับงานวิจัย เพ็ญนภา กุลวงศ์ (2560) ดำเนินการประเมินโครงการพัฒนาความรู้ด้านการวัดและประเมินผลของครูวิทยาศาสตร์ระดับประถมศึกษา โดยใช้แนวคิดของเคิร์ก แพทริก ข้อเสนอแนะว่า ครูควรมีเทคนิคใหม่ ๆ ที่นำไปปรับใช้ในการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น

4. ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการ (Product Evaluation) อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ($\bar{x} = 4.33$, S.D. = 0.52) ข้อที่มีความเหมาะสมมากที่สุด คือ ข้อที่ 23 แหล่งสนับสนุนการเรียนรู้มีเพียงพอ ($\bar{x} = 4.75$, S.D. = 0.49) ที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากโรงเรียนมีสถานที่ตั้งอยู่ใกล้แหล่งสถานบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา อาทิเช่น วิทยาลัยนานาชาติ มหิดล เป็นต้น เข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน ส่งผลทำให้นักเรียนกล้าที่จะแสดงออก เกิดความมั่นใจสามารถสื่อสารกับชาวต่างชาติได้เพราะผู้เรียนมีความรู้ภาษาอังกฤษดีขึ้น มีความเชื่อมั่นในตนเอง ก็สามารถใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันกับการสื่อสาร ค้นคว้า มีความรู้เพิ่มเติมได้อย่างมีประสิทธิภาพและผู้เรียนจะสามารถพัฒนาตนเองโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลาง รวมทั้งมีโครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนต่างชาติมาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกันในชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับสมณัญญา บุญประสพ, สุรัชย์ ไชยพจน์ และKhonchalard, K.1 (2561) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนโครงการห้องเรียนพิเศษภาคภาษาอังกฤษ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ศึกษาทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ นโยบายการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของกระทรวงศึกษาธิการ ภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหาร

คุณลักษณะของโรงเรียน คุณลักษณะของครู คุณลักษณะของนักเรียน ยุทธวิธีการสอนของครูและการเรียนรู้เชิงลึกของนักเรียนเป็นปัจจัยที่ส่งผลทางตรงต่อตัวแปรผลสัมฤทธิ์ ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

ส่วนข้อที่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 22 ห้องสมุดมีหนังสือและวัสดุอุปกรณ์เหมาะสม และเพียงพอที่จะส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ($\bar{x} = 3.94$, S.D. = 0.53) ทั้งนี้เนื่องจาก โรงเรียนมีห้องสมุดที่เข้าร่วมกับนักเรียนภาคปกติ แต่ไม่มีห้องสมุดเฉพาะนักเรียนโครงการ English Program ที่อาจมีสื่อด้านภาษาอังกฤษไม่มากนัก

5. ความพึงพอใจต่อโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย นครปฐม (พระตำหนักสวนกุหลาบมัธยม) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{x} = 4.28$, S.D. = 0.54) ข้อที่มีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ข้อที่ 2 สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศทางวิชาการสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.73$, S.D. = 0.49) ที่เป็นเช่นนี้ เพราะกระบวนการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 เน้นการให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมและการยอมรับของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง อันจะส่งผลให้การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติประสบความสำเร็จ

ส่วนข้อที่มีความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 32 การคัดเลือกครูชาวไทยและครูชาวต่างประเทศมีความรู้ความสามารถในการสอนภาษาอังกฤษ ($\bar{x} = 3.94$, S.D. = 0.23) ทั้งนี้เนื่องมาจากการจ้างบริษัทเอกชนเป็นผู้สรรหา รายปี ซึ่งก่อให้เกิดความไม่ต่อเนื่องในการวางแผนทรัพยากรมนุษย์ อาจไม่สามารถนำเอาศักยภาพของบุคลากรในองค์กร มาปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตรงตามวัตถุประสงค์ขององค์กรได้ ส่วนปัญหาด้านขาดการวิเคราะห์งาน เพื่อนำมาวางแผนในการจัดอัตราค่าจ้างนั้น ผู้วิจัยเห็นว่า เป็นปัญหาสำคัญเพราะการจัดการวางแผนอัตราค่าจ้างควรจะเริ่มจากการวิเคราะห์งาน ทั้งนี้เพื่อให้ทราบปริมาณของงาน ค่าความสำคัญของงาน คุณสมบัติของผู้ที่จะนำมาปฏิบัติงาน ตลอดจนความต้องการของสถานศึกษาในช่วงนั้น ๆ และดำเนินการวางแผนให้เกิดประโยชน์สูงสุด การสรรหาบุคลากร โรงเรียนมีการสรรหาบุคคลโดยใช้ภาคีเครือข่ายจากองค์กรเอกชนภายนอก ซึ่งการหาครูชาวต่างประเทศที่มีคุณภาพที่จับตรงสาขานั้นยังเป็นเรื่องยาก และค่าจ้างแพง นอกจากนี้ยังพบปัญหาเกี่ยวกับระเบียบราชการที่มีความยุ่งยาก ได้แก่ การขอใบอนุญาตการสอน การขอวิชา การขอใบประกอบวิชาชีพ เป็นต้น โดยมีหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และปัญหาครูชาวต่างประเทศที่มีระยะเวลาในการทำงานในสถานศึกษาไม่ต่อเนื่อง ดังนั้น โรงเรียนควรมีการวางแผนบริหารบุคลากรล่วงหน้าเพียง 1 ปีการศึกษา ซึ่งอาจไม่เพียงพอ ควรมีการวางแผนบริหารงานบุคคลอย่างต่อเนื่อง โดยมีการวางแผนล่วงหน้าอย่างน้อย 3 ปีการศึกษา และควรมีการสร้างแรงจูงใจในด้านการให้ความตระหนักแก่ครูไทยที่ควรจะมีทักษะภาษาอังกฤษในระดับการสื่อสาร จนสามารถจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษได้ และมีมาตรการในการทำให้บุคลากรครูไทยพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำมาทดแทนอัตราค่าจ้างในอนาคตประกอบกับด้วยเหตุผลความจำเป็นในการขาดแคลนบุคคลเข้าประกอบวิชาชีพครูของสถานศึกษา ซึ่งต้องใช้บุคคลเข้าประกอบอาชีพ เพื่อจัดการเรียนการสอนด้วยเหตุผลที่ไม่สามารถสรรหาผู้ที่มีใบอนุญาตประกอบอาชีพเข้ามาดำเนินการสอนได้สำหรับครูชาวต่างประเทศ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านสถานะแวดล้อมของโครงการมีความเป็นไปได้ที่จะสามารถพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนได้ ดังนั้น ควรมีระยะเวลาที่เหมาะสมในการดำเนินโครงการ ควรได้รับการสนับสนุนจาก สพฐ. ด้านงบประมาณ ค่าจ้างบุคลากร ระเบียบราชการในบางเรื่องเป็นอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการฯ อาทิ ระเบียบการเงิน ระเบียบพัสดุ เรื่องการจัดจ้างบุคลากร เป็นต้น หากมีการยกเว้นระเบียบบางอย่างได้ก็จะทำให้การดำเนินการคล่องตัวขึ้น การเปลี่ยนแปลงของบุคลากรทั้งฝ่ายบริหาร ครูไทย ทำให้ความต่อเนื่องของโครงการไม่สามารถดำเนินไปอย่างราบรื่น บุคลากรที่เข้ามาใหม่

ต้องใช้เวลาในการศึกษาโครงการฯ และวางแผนทำงานต่อไปเป็นอย่างดีที่สุด แต่ก็ต้องใช้เวลาในระยะเริ่มต้น ระบบการสรรหาครูต่างชาติที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้ได้บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง

1.2 ด้านปัจจัยนำเข้า ควรมีระบบการพัฒนาบุคลากรซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จของโครงการ ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าโครงการ ครูต่างชาติ และครูไทย คุณภาพของครูผู้สอนในโครงการยังมีคุณภาพไม่ได้มาตรฐาน ครูชาวต่างประเทศที่เป็นเจ้าของภาษาไม่เข้าใจหลักสูตร ขาดคุณวุฒิทางการศึกษา (teacher education) ขาดจิตวิญญาณของความเป็นครู

1.3 ควรมีการกำกับติดตามและประเมินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) ของสถานศึกษา เพื่อนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาปรับปรุงโครงการอย่างต่อเนื่อง

1.4 ควรสร้างเครือข่ายสถานศึกษาที่จัดโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) ภายในกลุ่มจังหวัด เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้การปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best practices) ซึ่งกันและกัน และทำการเปรียบเทียบ มาตรฐานระหว่างสถานศึกษา (Benchmarking)

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง และชุมชนในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาโครงการ

2.2 ควรประเมินหลักสูตรสำหรับโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) ของโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย นครปฐม (พระตำหนักสวนกุหลาบมัธยม) เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ดีขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ธีรศักดิ์ อุ่นอารมย์เลิศ. (2559). การประเมินโครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 4. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นพรัตน์ อรรถโชติ. (2562). รูปแบบการบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program: EP) ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2562). การประเมินโครงการ : แนวคิดและการประยุกต์ใช้. กรุงเทพฯ: แฮาส์ ออฟ เคอร์มิสท์.
- เพ็ญญา กุลวงศ์. (2560). การประเมินโครงการพัฒนาความรู้ด้านการวัดและประเมินผลของครูวิทยาศาสตร์ระดับประถมศึกษา. *วารสารการวัดผลการศึกษา สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. 34 (96). 45-54.
- ศมณณ์ญา บุญประสพ, สุรัชย์ ไชยพจน์ และ Khonchalard, K.1. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนโครงการห้องเรียนพิเศษภาคภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประเทศไทย. *วารสารศึกษาศาสตร์*. 29 (2). 158-174
- สิริรัฐ กลิ่นมาลัย และวิภากรณ์ ภูวัฒนกุล. (2559). สภาพและปัญหาการบริหารงานบุคลากรครู ชาวต่างชาติของผู้บริหารในโรงเรียนโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษสังกัด สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. *วารสารบัณฑิตวิทยาลัย*. 11 (1). 53-58.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579. กรุงเทพมหานคร : บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- Stufflebeam, Daniel L. and Guili Zhang. (2017). *The CIPP Evaluation Model: How to Evaluate for Improvement and Accountability*. New York: The Guilford Press.